

မြန်မာဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓါတ်ခွဲပညာရှင်အသင်း၏ (၅) ကြိမ်မြောက် စဉ်ဆက်မပြတ်
ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓါတ်ခွဲနည်းပညာ စာတမ်းဖတ်ပွဲတွင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားခဲ့သည့်မိန့်ခွန်း ကောက်နုတ်ချက်

ရန်ကုန်မြို့

၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၂၅)ရက်

- ဆေးဘက်ဆိုင်ရာဓါတ်ခွဲနည်းပညာရဲ့ အခန်းကဏ္ဍဟာ ဆေးပညာလောကမှာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ ကုသရေးနယ်ပယ်မှာ ဓါတ်ခွဲပညာရပ်ဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။
- ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓါတ်ခွဲပညာရပ်ဟာ ပြည်သူများကို ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးရာမှာ အခြားဆေးပညာဘာသာရပ်များနှင့် တန်းတူအရေးကြီးပါတယ်။
- ဆေးဘက်ဆိုင်ရာဓါတ်ခွဲပညာရှင်များရဲ့ တိကျမှန်ကန်တဲ့ ရောဂါစစ်ဆေးမှုအဖြေရှာမှု မပါဝင်ဘဲ အရည်အသွေးပြည့်ဝတဲ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လို့မရနိုင်ပါဘူး။
- ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓါတ်ခွဲနည်းပညာရပ်ဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများ၊ စာတမ်းဖတ်ပွဲများနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုလည်း ပိုမိုဆောင်ရွက်သွားကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့အခမ်းအနား ဖတ်ကြားမယ့်စာတမ်းများဟာ အလွန်ကောင်းမွန်ပြီး စိတ်ဝင်စွယ်ကောင်းတဲ့ စာတမ်းများဖြစ်ပါတယ်။
- ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ သုတေသနလုပ်ငန်းများ ပိုမိုတိုးတက် ဆောင်ရွက်နိုင်ဖို့အတွက် ဘဏ္ဍာငွေများ တိုးမြှင့်ပေးအပ်လျက်ရှိပါတယ်။ မိမိတို့ပြုလုပ်လိုတဲ့ သုတေသနစာတမ်းများကို ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန သို့မဟုတ် သုတေသနဘုတ်အဖွဲ့သို့ တင်ပြရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် သုတေသနဆိုင်ရာများကိုလည်း ပုံမှန်ပြုလုပ်ပေးအပ်လျက်ရှိပါတယ်။
- သုတေသနအဆိုပြုလွှာတစ်ခု ရေးဆွဲရင် ဝိုင်းဝန်းစဉ်းစားရလို့ စဉ်းစားတွေးခေါ်မှုအသစ်များ ပေါ်ထွက်လာပါတယ်။ သုတေသနပြုလုပ်ဖို့ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။
- အခုအခါ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှာ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာဓါတ်ခွဲနည်းပညာရပ်များဟာ အလျင်အမြန်တိုးတက်လျက်ရှိရာ မြန်မာနိုင်ငံအနေနဲ့လည်း နောက်ကျကျန်ရစ်ခြင်းမရှိစေရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ကြစေလိုပါတယ်။

- အသင်းမှ ထုတ်ဝေလျက်ရှိတဲ့သတင်းလွှာဟာ ကောင်းမွန်ပြီး ယခုထက်ပိုမိုပြီးကောင်းမွန်စေရေး၊ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှာ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ တိုးတက်ပြောင်းလဲနေမှုများကို ပါဝင်ထည့်သွင်းပြီး ပုံမှန်ထုတ်ဝေနိုင်ရေးကိုလည်း ဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။
- မြန်မာဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓါတ်ခွဲပညာရှင်များအနေနဲ့ နိုင်ငံတကာနှင့် ရင်ဘောင်တန်းစေရေး အတွက် ဓါတ်ခွဲနည်းပညာရပ်များ ဆောင်ရွက်တဲ့အခါမှာ အင်္ဂလိပ်စာကျွမ်းကျင်မှုရှိစေရန် TED talk အသုံးပြုပြီး လေ့လာစေလိုပါတယ်။ စာတမ်းဖတ်ပွဲကိုများလည်း (၆)လတစ်ကြိမ် ပြုလုပ် စေလိုပါတယ်။
- ဆေးဘက်ဆိုင်ရာနည်းပညာတက္ကသိုလ် (ရန်ကုန်၊ မန္တလေး)မှာ သင်ကြားနေတဲ့ သင်ရိုးညွှန်းတမ်း များ၊ သင်ကြားပုံနည်းစနစ်များ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေဖို့အတွက် မြန်မာနိုင်ငံဆေးဘက် ဆိုင်ရာဓါတ်ခွဲပညာရှင်အသင်းမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် တက္ကသိုလ်များမှ တာဝန်ရှိသူများအနေနဲ့ အနည်းဆုံး (၆)လတစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး တွေ့ရှိချက်၊ သုံးသပ်ချက်၊ အကြံပြုချက်များကို ဝန်ကြီးဌာနသို့ ပေးပို့စေလိုပါတယ်။
- ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓါတ်ခွဲ၊ ဓါတ်မှန်၊ ခန္ဓာသန်စွမ်းမှုနှင့် ဆေးဝါးပညာရှင် များ ရာထူးအခွင့်အလမ်းများ တိုးမြှင့်ရရှိစေရေးအတွက် ဦးစီးအရာရှိနှင့် လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး ရာထူးနေရာများအတွက် ဖွဲ့စည်းပုံတိုးချဲ့နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။
- ဒါ့အပြင် ဓါတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-အဆင့်(၃) သင်တန်းများကိုလည်း ပိုမိုတိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ဖို့အတွက် လာမယ့်နှစ်များမှာ အသင့်တော်ဆုံး ဗဟိုဆေးရုံကြီး(၁)ရုံနှင့်တွဲဖက်ပြီး သင်တန်းကျောင်း တိုးချဲ့ ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေး စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ်မှာ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ ပေါင်းကူးသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ပေါင်းကူးသင်တန်း မတက်ရောက်နိုင်သူများ၊ အထူးသဖြင့် လုပ်သက်ရင့်ဝန်ထမ်းများကို ဌာန တွင်း အရည်အချင်းစစ်ဆေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီး ရာထူးတိုးမြှင့်ပေးနိုင်ရန်အတွက် ပြည်ထောင်စု ရာထူးဝန်အဖွဲ့နှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။
- ဆေးဘက်ကျွမ်းကျင်(ဓါတ်ခွဲ)အား လိုင်စင်ထုတ်ပေးမယ့် အစီအစဉ်ကို ကျန်းမာရေးနှင့်အား ကစားဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ ကုသရေးဦးစီးဌာန၊ အမျိုးသားဓါတ်ခွဲဆိုင်ရာဌာနနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဆေးကောင်စီတို့ ညှိနှိုင်းစီစဉ်ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။

- ဒီနေ့စာတမ်းဖတ်ပွဲမှာ ဓါတ်ခွဲပညာရပ်ဆိုင်ရာ အခန်းကဏ္ဍနှင့် ကျင့်ဝတ်များအပြင် အခြား တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့တဲ့ အကြောင်းအရာအချက်အလက်များဟာ အလွန်ကောင်းမွန်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ဝန်ကြီးဌာန အင်တာနက်စာမျက်နှာရှိ A to Z အခန်းကဏ္ဍမှာ ထည့်သွင်းစေလို ပါတယ်။
- ဓါတ်ခွဲပညာရှင်များ မဟာဘွဲ့၊ ပါရဂူဘွဲ့များကို နိုင်ငံတကာတက္ကသိုလ်များသို့ တက်ရောက်နိုင်ဖို့ ဝန်ထမ်းများမှ မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာ ဌာနအကြီးအမှူးရဲ့ ခွင့်ပြုချက်ရယူပြီး အင်တာနက်ကွန်ရက် အသုံးပြုကာ နိုင်ငံတကာပညာတော်သင်များ လျှောက်ထားခြင်းကိုလည်း ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ခွင့်ပြုစေလွှတ်လျက်ရှိပါတယ်။
- ယခုအစိုးရလက်ထက်မှာ ကျွန်တော်တို့ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ ဆေးနှင့်ဆေးနှီးနွယ်ပညာရှင်များ နိုင်ငံတကာအတွေ့အကြုံရရှိစေရန်နှင့် အရည်အသွေးများ ပိုမိုမြင့်မားတိုးတက်စေရေးအတွက် နိုင်ငံတကာအစည်းအဝေး၊ ညီလာခံ၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်း၊ ဘွဲ့ကြို၊ ဘွဲ့လွန်နှင့် ပါရဂူ ဘွဲ့သင်တန်းများကို စေလွှတ်တက်ရောက်စေလျက်ရှိရာ (၂၀၁၆)ခုနှစ်၊ ဧပြီလ(၁)ရက်နေ့မှ (၂၀၁၉)ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ(၃၁)ရက်နေ့အထိ နိုင်ငံပေါင်း(၂၈)နိုင်ငံသို့ (၆,၉၂၇)ဦး စေလွှတ်ခဲ့ပြီးဖြစ် ပါတယ်။
- ဆေးတက္ကသိုလ်နှင့် ဆေးနှီးနွယ်တက္ကသိုလ်များမှာ သင်ကြားနေတဲ့ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ပြီး ပြန်လည်မွမ်းမံပြင်ဆင်သင့်တွေနဲ့ ထပ်မံဖြည့်စွက်လိုတာတွေကို ပြင်ဆင် ထည့်သွင်းစေလိုပါတယ်။ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းဆိုတာ dynamic ဖြစ်နေရပါတယ်။
- အထူးသဖြင့် တက္ကသိုလ်တွေမှာ သင်ကြားသင်ယူမှုကို အထောက်အကူပြုတဲ့ သက်တောင့် သက်သာရှိတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်း ရရှိစေရေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အပြန်အလှန် ဆွေးနွေး သင်ကြားခြင်း၊ စာကြည့်တိုက်မှာ ရှာဖွေဖတ်ရှုခြင်း၊ သင်ကြားပုံနည်းစနစ်နှင့် စားမေးပွဲဖြေဆိုမှု စနစ်ကိုလည်း ပြောင်းစေလိုပါတယ်။ စာမေးပွဲမှာဖြေဆိုမှုထက် အတန်းတွင်းမှာ လုပ်ဆောင်ချက် များကို အလေးထားအမှတ်ပေးခြင်း၊ ပုံမှန်စာမေးပွဲစစ်ဆေးခြင်းသာမက နိုင်ငံတကာတက္ကသိုလ် များကဲ့သို့ မှီငြမ်းစာအုပ်များ ကိုင်ဆောင်ပြီး စာမေးပွဲဖြေဆိုစေခြင်း (open book exam)၊ နေအိမ် (သို့မဟုတ်) နေထိုင်ရာအဆောင်သို့ မေးခွန်းလွှာယူဆောင်ပြီး အချိန်ယူဖြေဆိုခြင်း (take home exam) များကိုလည်း ဆောင်ရွက်သွားစေလိုပါတယ်။

- မြန်မာဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓါတ်ခွဲပညာရှင်အသင်းကို (၂၀၁၄) ခုနှစ်မှာ ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး နိုင်ငံတကာ နှင့် ပူးပေါင်းဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာဓာတ်ခွဲပညာရှင်များ အနေဖြင့် ကျင့်ဝတ်သိက္ခာများကို မြဲမြံစွာလိုက်နာကျင့်သုံးပြီး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သွား ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အသင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ ပါဝင်တဲ့ ဓါတ်ခွဲပညာရှင်များရဲ့ ကျင့်ဝတ် သိက္ခာ ပိုမိုမြင့်မားအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းဆိုတဲ့အချက် (၂)ချက်ကို အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်လျှင် မြန်မာဆေးဘက်ဆိုင်ရာဓါတ်ခွဲပညာရှင် အသင်းကြီး တိုးတက်အောင်မြင်မှာဖြစ်ပါတယ်။
- အသင်းကြီးရဲ့ ရည်ရွယ်ချက် နံပါတ်(၁)ဖြစ်တဲ့ နိုင်ငံတော်ရဲ့ ကျန်းမာရေးမူဝါဒနှင့်အညီ ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်လုပ်ငန်းများကို ဓါတ်ခွဲပညာရှင်မိသားစုမှ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင် ရွက်ဖို့ဆိုတဲ့အချက်ဟာ အလွန်ကောင်းမွန်တဲ့အချက် ဖြစ်ပါတယ်။
- ဓါတ်ခွဲပညာရှင်မိသားစုမှ တက်ကြွစွာဆောင်ရွက်ရန်အတွက် မဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာများ ချမှတ်ရေးဆွဲစေလိုပါတယ်။ ဓါတ်ခွဲပညာရပ်များနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်စေ လိုပါတယ်။ ဓါတ်ခွဲပညာရှင်များရဲ့ သုတေသနစာတမ်းများကို ဆေးတေသနဦးစီးဌာနမှ လာမယ့် နှစ်မှာ ကြီးမှူးကျင်းပမယ့် Myanmar Health Research Conference မှာ ထည့်သွင်းဖတ်ကြား စေလိုပါတယ်။
- ဆေးဘက်ဆိုင်ရာဓါတ်ခွဲပညာရှင်များအနေနဲ့ သုတေသနလုပ်ငန်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး သင်တန်း များတက်ရောက်လိုပါက ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန(ပြင်ဦးလွင်ရုံးခွဲ)မှာ တက်ရောက်နိုင်ပါ တယ်။ သုတေသနနဲ့ပတ်သက်တဲ့ သင်တန်းများ ပုံမှန်ဖွင့်လှစ်ထားပြီး responsible conduct of research, research method, research management, research ethics, data presentation များ စတာတွေအတွက် ဖွင့်လှစ်သင်ကြားပေးလျက်ရှိပါတယ်။ နောင်ဖွင့်လှစ်တဲ့ သင်တန်းတွေမှာ Sample size determination, ICH Good Clinical Practice guideline စတာတွေကို ထည့်သွင်းသင်ကြားပေးသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ သင်တန်းကို စိတ်ပါဝင်စားစွာ တက်ရောက်လိုသူများကို ဦးစားပေးတက်ရောက်စေလိုပါတယ်။
- သုတေသနလုပ်ငန်းများ စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်နဲ့ တတ်ကျွမ်းတဲ့ပညာရပ်နဲ့ ပြည်သူများကို ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးအပ်ရန် အချက်များဟာ ကောင်းမွန်တဲ့အတွက် အသင်းဝင်များအနေနဲ့ ရည်ရွယ်ချက်များနဲ့အညီ ဆောင်ရွက်ကြစေလိုပါတယ်။

- မြန်မာဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓာတ်ခွဲပညာရှင်အသင်းအနေနဲ့ (၂၀၁၆) ခုနှစ်မှာ အာရှနိုင်ငံများဆိုင်ရာ ဓာတ်ခွဲပညာရှင်များအသင်း (Asia Association of Medical Laboratory Scientists – AAMLS) မှာ မြန်မာနိုင်ငံကိုယ်စားပြု အသင်းဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရတဲ့အတွက် ဂုဏ်ယူပါတယ်။
- မြန်မာဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓာတ်ခွဲပညာရှင်အသင်းရဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာသာမက အာရှနိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေခြင်းဟာ အလွန်ကောင်းမွန်ပါတယ်။ အာဆီယံဓာတ်ခွဲပညာရှင်များ အသင်း (ASEAN association for clinical laboratory sciences) ရဲ့ (၂၀၂၂) ခုနှစ်မှာ ကျင်းပ မယ့် (၁၈)ကြိမ်မြောက်အစည်းအဝေးကြီးကို အိမ်ရှင်အဖြစ် လက်ခံကျင်းပရမယ်ဆိုတာ သိရှိရ တဲ့အတွက် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အလွန်ဂုဏ်ယူပါတယ်။
- နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများမှာ အရည်အသွေးပြည့်မီ တဲ့ ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်မှုများကို ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး ဆက်လက်ပြီး ထောက်ပံ့ကူညီပေးစေ လိုပါတယ်။ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှလည်း ဆေးဘက်ဆိုင်ရာဓာတ်ခွဲပညာရှင် အသင်းကို ပံ့ပိုးကူညီဆောင်ရွက်ပေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုအပြန်အလှန်ပံ့ပိုးခြင်းအားဖြင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အကျိုးရှိမှာဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူများလည်း အကျိုးရှိမှာဖြစ်ပြီး ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဓာတ်ခွဲပညာရပ်နှင့် အသင်းကြီး ဘက်စုံတိုးတက်အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ် လို့ပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်သူများစာရင်း -

- အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်
- ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
- ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ
- မြန်မာနိုင်ငံဆေးကောင်စီ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်
- မြန်မာဆေးဘက်ဆိုင်ရာဓာတ်ခွဲပညာရှင်အသင်း ဥက္ကဋ္ဌနှင့် တာဝန်ရှိသူများ
- ဓာတ်ခွဲပညာရှင်များနှင့် သုတေသနပညာရှင်များ။

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လက်ရေးမူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။)